

Петренко Лариса Михайлівна,
доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник

ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ СЕРВІСІВ У ПІСЛЯДИПЛОМНІЙ ОСВІТІ ФАХІВЦІВ СФЕРИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

ORCID 0000-0002-7604-7273

Ключові слова: цифрова компетенція, викладач, післядипломна освіта.

Постановка проблеми. Поступ України до Європейського дослідницького простору зумовлює необхідність розв'язання низки актуальних питань: створення інформаційно-освітнього середовища; розвиток цифрових компетенцій суб'єктів освітнього процесу; модернізація освітньо-професійних програм підвищення кваліфікації.

Гіпотеза. Ефективність підвищення кваліфікації слухачів значно зросте, якщо спроектувати і запровадити модель інформаційно-освітнього середовища, що надасть змогу виконувати функції післядипломної освіти без значних капіталовкладень, а розвиток цифрових компетенцій суб'єктів освітнього процесу забезпечить нову якість навчання.

Методологія: аналіз наукових досліджень з філософії, соціології, психології, педагогіки, цивільної безпеки, менеджменту – для встановлення суті, змісту і структури цифрової компетенції викладачів; педагогічне моделювання – для дослідження інформаційно-освітнього середовища; SWOT-аналіз – для оцінювання технології розвитку цифрових компетенцій викладачів.

Основні результати дослідження. Діяльність закладів освіти сфери цивільного захисту/цивільної безпеки відбувається в інформаційно-освітньому середовищі, ефективне функціонування якого нині вимагає використання цифрових технологій, продуктів і сервісів для підвищення конкурентоздатності як на національному ринку освітніх послуг, так і європейському (стаття 375 Угоди про асоціацію між Україною). Їх застосування в умовах цифрових трансформацій в державі уможливить значне зростання ефективності післядипломної освіти та створення нової цінності та якості професійного розвитку фахівців зазначеної галузі.

Використання потужних можливостей цифрових технологій для забезпечення необхідного рівня загальної безпеки громадян є одним із складних завдань та організаційно-технологічних викликів для фахівців галузі. Адже згідно з Концепцією розвитку цифрової економіки та суспільства в Україні на 2018-2019 роки передбачається до кінця 2020 року створення надсучасних систем запобігання надзвичайним ситуаціям, критичної інфраструктури міст і селищ, оперативного оповіщення громадян про екстрені ситуації. Це вимагає від колективів науково-педагогічних працівників закладів післядипломної освіти високого рівня професіоналізму, модернізації змісту навчання всіх категорій слухачів, взаємодії з партнерами,

структурними підрозділами Державної служби надзвичайних ситуацій, органами місцевого самоврядування, впровадження зарубіжного досвіду тощо. Отже, на часі проведення наукових досліджень щодо використання цифрових сервісів у післядипломній освіті фахівців сфери цивільного захисту, що сприятиме модернізації освітнього процесу та підвищенню якості навчання.

Реалізація зазначених завдань забезпечить: уточнення понятійного поля розвитку цифрової компетентності у фахівців сфери цивільного захисту/цивільної безпеки та визначення її структури, змісту і компонентного складу як основи для розроблення освітньо-професійної програми; модель інформаційно-освітнього середовища закладу післядипломної освіти як комплексу умов для використання цифрових сервісів і розвитку цифрової компетенції; готовність викладачів до роботи в ньому як найважливішого чинника впливу на якість освітнього процесу та запровадження цифрових технологій.